

Obsah

Předmluva (<i>Michal Růžička</i>)	3
1 Krize, teoretické vymezení problému (<i>Michal Růžička</i>)	9
1.1 Uvedení do problému	9
1.2 Psychosféra jedinců s postižením v kontextu krizové intervence	12
1.3 Teorie krize v psychologickém kontextu	13
2 Teoretické vymezení krizové intervence, specifika komunikace a práce s člověkem v krizi (<i>Michal Růžička</i>)	17
2.1 Uvedení do problému	17
2.2 Principy krizové intervence	18
2.3 Průběh krizové intervence	19
2.4 Vybrané techniky pro krizovou intervenci	21
3 Pomoc, pomáhání v kontextu náročných či krizových situací (<i>Miluše Hutýrová</i>)	23
3.1 Uvedení do problému	23
3.2 Náročná a krizové situace v pomáhajících profesích	23
3.3 Pomáhající profese	24
3.4 Etické principy a profesionální zodpovědnost pracovníka	25
3.4.1 Etika a morálka	27
3.4.2 Možná východiska ze současného stavu pojetí etiky	28
3.4.3 Etické kodexy	28
3.5 Osobnost pracovníka – jeho základní nástroj	29
3.5.1 Altruismus – historický rámec	30
3.5.2 Pomoc jako spolupráce	30
3.5.3 Jak moc ovlivňuje proces pomáhání	32
3.6 Reflexe a reflektování	34
3.7 Klient	35
3.8 Specifika vztahu mezi pracovníkem a klientem v psychoterapii, poradenství a krizové intervenci	39
3.8.1 Vztah pracovník a dospělý klient	40
3.8.2 Vztah pracovník a dítě	41
3.8.3 Hranice ve vztahu mezi pracovníkem a klientem	42
4 Trauma a traumatické události (<i>Julie Wittmannová, Edmund Wittmann</i>)	43
4.1 Uvedení do problému	43

4.2	Trauma a disociace	48
4.3	Symptomatologie traumatu	54
4.4	Terapie traumatu	56
5	Náročná životní situace u lidí s tělesnou, mentální nebo kombinovanou disabilitou, u jejich rodin a partnerů (<i>Jiří Kantor</i>)	63
5.1	Uvedení do problému	63
5.2	Terminologie	63
5.3	Psychosociální potřeby osob s disabilitou	65
5.4	Teorie životních aktivit	67
5.5	Náročná životní situace	68
5.6	Rodinný systém a jeho potřeby	70
5.7	Proces vyrovnávání se s disabilitou	74
5.8	Rozdíly mezi disabilitou vrozenou a získanou	75
5.9	Specifika a možnosti psychosociální intervence	76
6	Náročná životní situace u osob s těžkým zrakovým postižením (<i>Darina Horáková</i>)	81
6.1	Uvedení do problému	81
6.2	Shody a specifika krizové intervence u lidí s postižením zraku	83
6.3	Některé možné krizové situace a jejich průběh	86
6.4	Na co si dát při krizové intervenci pozor	92
6.5	Osobnost pracovníka v pomáhající profesi při krizové intervenci	95
7	Náročná životní situace u osob se sluchovým postižením (<i>Pavel Kučera</i>)	99
7.1	Uvedení do problému	99
7.2	Problémy s identitou u neslyšících	101
7.3	Vliv sluchové vady na utváření osobnostních vlastností	105
7.4	Situace neslyšících rodin se slyšícími dětmi	107
7.5	Profesní uplatnění na trhu práce	109
7.6	Tlumočníci znakového jazyka	110
7.7	Domácí násilí, drogy, sexuální zneužití, šikana, psychické problémy, problémy v rodině apod.	113
7.8	Mimořádné události – hlášení vzniku krizové situace, živelné pohromy, havárie, požár apod.	114
8	Nestandardní situace ve školách a zařízeních pro výkon institucionální výchovy (<i>Miluše Hutyrková</i>)	119
8.1	Uvedení do problému	119

8.2	Krizové situace ve školství	119
8.3	Co může pomoci při zvládnání těchto situací	121
8.4	Krizová intervence ve škole	122
8.5	Specifika krizové intervence ve školním prostředí	124
8.6	Kompetence pedagoga	126
8.7	Krizové a náročné situace v podmínkách zařízení pro výkon institucionální výchovy	126
8.8	Umístění dítěte do zařízení institucionální výchovy jako náročná situace v životě dítěte	127
9	Krizová intervence mimo prostředí školy – zdravotnictví a sociální služby (<i>Michal Růžička</i>)	129
9.1	Krizová centra a služby	129
9.2	Děti a mládež v krizové situaci	130
9.3	Dospělí v krizové situaci	131
	9.3.1 Postižení jako krizová situace	132
	9.3.2 Chudoba jako krizová situace	132
	9.3.3 Závislost na návykových látkách jako krizová situace	134
	9.3.4 Oběť – člověk v krizové situaci	136
10	Skupinová práce v rámci krizové intervence (<i>Martin Dominik Polínek</i>)	139
10.1	Uvedení do problému	139
10.2	Principy skupinové terapie	139
10.3	Specifika skupinové práce s klienty v náročné životní situaci	142
10.4	Vybrané metody a techniky pro skupiny klientů s traumatickou zkušeností	145
	Příloha: Krizová centra a linky důvěry – kontakty	157
	Literatura	161
	Summary	166
	O autorech	167